

Geschiedenes finas.

No Bohdes muishas. Bezam gadam beidsotees us muishigu dufu aigahja zeribas pilns jaunelis, ar augstahm gara dahwanahm apdahwinahs un augstflohlas mahzibas baudijis; fawu dshwes gaitu beidsa Reinhold Kalninsch, stud. philolog. Leipziga, fawu 25to dshwes gadu fajnreedams.

Mihlais nelais, Rigas gimnastjai zauri gahjis un kahdu laiku par aumeisteru buhdams aisdewahs us Lehrpatu studeereht, kur wina wezakais brahlis bija por ahristi studeerejis, kas fawam jaunalam brahlim papreelschu isgahjuscham gadam fahkotees no schihs pasauls schlihrees par leelu noscheloschanu wiseem, kas jauna ahristes augstu mahzibu un leelu usihtibu pasina. Reinholds Kalninsch, kahdu laiku Lehrpatu studeerejis, aisdewahs us Leipzigu, kur ar walodu sinatnibahm nopublejahs. Walodu sinatnibas studeeredams winsch ari eewehroja fawu tehnu walodu, neween daschus rakstus un dseefminas laudis laisdams (Mahjas weefa pehrna un aispehrna gada-gahjumä minete raksti un dseijoli nodrukati), bet ari fahkdams Homera Iliadu Latweeschu waloda tulsoht.

Liktens bija zitadi lehmis; wehl nebija fawu mahzibu Leipziga beidsis, kad no schejeenes tika aisajinahs us zitu dshwi winä pasaulä.

Raw wahrdu, ar ko apmeerinahs til gruhti peemelletohs wezakohs, kas ihfa laika diwi zeribas pilnus dehlus saudejuschi. Apmeerinaschana til atrohnama pee Ta, kas pehz fawas ne-isdibinajamas gudribas nolehmis wineem tahdu breefmu likteni.

No Bestwaines puses. Tani 27ta Dezemberi tika Krauklu-muishes Birau trohdsneeka dshwolli teaters spehlehts kahdam kurlmehnam jaunellim par labu.

Strahdija trihs lugas, un prohti: „Kurlais Krifchus.“ „Muzeneeks un muzeneeze“ un „Pats fawas mahjas.“ Lai gan teatera ruhme ir leela, tomehr skatitaju bija til dauds, ta ziti ahripus durwim stahweja. Spehlehts tika jauki un mahksligi. Birmaja luga rohlu plauschinaschana no skatitajeem nemas nestahjabs, bet kur nu wehl, kad muzeneeka luga nahja preefscha. Ja tu, zeenigs lasitajs, buhtu Greetina dseedam dsirdejis, tad gan ar Kraukleneeschu teatera skatitajeem waretu isjaukt: „e kur meisterene, preefsch Kraukleneeschu teatera skatuwes dsimufel!“ Janoschello, ka Greetina ar fawahm dseedaschanas dahwanahm newar leelaka teateri strahdahs; tas pats wispah ari no ziteem spehlehtajeem buhtu fakams, bet wai tad Kraukleneeschus tapehz lai apskauscham. Daschs skaugis warbuht gan fazibs: „kas no Kraukleneescheem labs war nahkt?“ un tahdeem es ka Nekraukleneeks buhdams usfanzu: „neschello naidu, bet eij un paklauses, tad tu redsesi, ka newis Riga un Beebalga ween, bet ari Kraukleneeschus gruntigs teatera gars mahjo.“ — Wehl skatitajeem par jaukumu israhdija dshwoschas bides, preefsch kurahm laikam no ahsemehm drehbes — ka dsird par 80 rubteem eepirkas. Buhtu wehl warejis ko peemineht, bet dsird, ka atkal drihsuna spehlehts, tadeht lai paleel! Tschaldriks.

No Mas-Salazes. Tai 18ta Dez. Mas-Salazes Dhre mahja peedsihwojam jautru wakaru. Usweda trihs teatera lugas: 1) „Neds pa labo, neds pa kreiso.“ 2) „Istaba ar diwahm gultahm,“ un 3) „Pascha audsinahs.“ — Ar scho usweschanu

wareja buht meerä. Til pee „Neds pa labo, neds pa kreiso,“ Feliks Ehrglis, filosofijas kandidats, fawu runu par ahristi treeza. Tapat ne-isweizahs, kad Gerstenbergs, pag. fshlotajs, dauds reis us publiku muguru greesa. Pee 2. lugas „Deefminsch“ un 3. „Anzis,“ leelu patilfchanu pee publikas ispelnijahs.

Behz tam bij weefigs wakars ar dseedaschanu un danzofchanu. Ka lihahs, drusku ar waru tika dseedahs. „Tschiganu dseefma“ bij leels usnehmums. Bateiziba Dhre fgam par jauku pawadischanu! Bateiziba wiseem jautra wakara isgahdatajeem! Kaut atkal drihsuna schahdu wakaru dabutum peedsihwoht!

Diwi Ruhjeneeschi.

No Ramtas. Schogad 6ta Janwari palika 3 gadi no ta laika, kad Ramtas pagasta tika dseedaschanas-beedriba zaur muhsu zeenijama Meyendorff leelkunga usajinahchanu dibinata. Pats leelkungs usajinaja Ramtas jaunellus un jaunawas un wisus, kam prahts us tam nefahs nent dalibu pee dseedaschanas. Sanahja toreis labs pulzinsch jauneku, jaunawu un daschi grunteneeki muishä deht ta jauka noluhka, dseedaschanas-beedribu dibinahs. Pascha leelkunga klahsbuchschana sem wina usraudschanas un aistahweschanas fastahdijahs beedriba, kura iswehleja no fawa wida gruntneeku Biro kungu par dirigentu jeb dseedaschanas wadoni. Pats leelkungs apshlijahs doht klaweres un ruhmi preefsch fapulzes deenahm fawa muishes fshla, ko winsch ari arweenu lihds schim dara, no mihlestibas us faweem apalschneekem. — Ta tad ari no eefahluma ar dseedaschanu muhsu beedribai gahja it felmigi us preefschu un wareja labus panahkumus publikai rahdiht, daschu reisi puschlodama Deewa kalposchana basniza ar fawu tschetrbalsigo dseedaschanu, mas ari reisham pate isrihlodama satumos iseeschanu jeb fawas gads kahrtigas fapulzes jautri fwinedama. Ari kahdas reises pateizigi buhdami fawam leelkunga ar wina zeen. leelmahti us wina dsimschanas deenahm dseedadami. Ihsuna beedribas gahjeenu peeminejis, kahdu wahrdu fazischu pahr beidsameem gada-swehtkeem. Beedriba fwehtija ar sinamu jautribu fawus fwehtus. Winai netruhka firdi paziladamas dseedaschanas, eewehrojamu un paziladamu runu, lai dsenahs pehz sinatnibahm; jo biblioteka un dseedaschana esohs tee lihdselti, kas zilweku pazeloht us augstaku isglichtochanas stahwolli, pehz kura jazenschahs illatram fewischti, beedribas un kohpa wisai tautai, ja negrib atpakal eet. Beidsiht fawu rakstu flehgams isfaku fawu un dauds zitu beedru karsto wehlechanohs: Lai Deews dohd, ka ta jautriba, ar ko 6ta Janwari pawadijam, nesustu muhsu beedribu un lai ar faweenoteem spehleem mehš waretum zenstees ko labu panahkt, Deewam par gohdu, few pascheem par labu un fwehtibu.

Stihpneeka Pawlis.

No Tschlabstates. „Rig. Itg.“ pasneeds schahdu rakstu: Jaw no kahda laika fahloht Tschlabstate teel peemelleta no sagteem. Gandrihs ne nedela nepa-eet, kur nedird, ka sagli kahda mahja eelausufchees. Deemschehl muhsu polizejas teefai lohti mas lihdseltu pee rohlas, lai scho nebuchchanu waretu fawaldsinahs, un teescham behdigi isskatitohs Tschlabstates pilsehta ar drohschibu, ja pilsehtas birgermeisters Scheglowski lungs nesinatu schini leeta polizejai palihga nahkt. Ismanigs un nepeeludami darbigis winsch deen' un nakti wisur fawas azis tur un ta tad winam nereti isdohdabs, nedarbu isjaukt jeb kad nedarbs nodarihts, paschu ne-

darbneeku notwert un teefas taifnahm rohkahm nodohst. Schem wahrdeem par peerahdijumu pastahstisim schahdu notikumu. Preefsch kahdahm deenahm sagti bija nodohmajuschahdu bagatu schihdu kausmani apsaagt. Sagti preefsch tam bija isredsejuschahdu fessdeenahs rihtu, tad nama tehws ar sawejeem bij sinagogah (schihdu basnizah). Deenastameita bija no sagleem dabujuse diwas atflehgahs (muhkiserus). Ne tablu no nama stahweja kamanahs, kur sogtahs leetas waretu eelikt. Meita ar dabuto atflehgu atflehdahs kumodi, isnehma kahdus fejschahs pulkstenus, nauda-maku, weenu pazinu papihru u. t. pr. un wina patlaban gribeja istabu astahst, tad birgermeistars Scheglowski kungs is kahda, istaba buhdama drehbju flapja isnahza un isbihjuschahs meitu fanehma zeeti. Uri kamanahs ar braujeju tika fanemti, kur meita jaw sawas leetas bija eelifuse, lai waretu us wiseem laikeem aibrauft prohjam.

Ro Dinaburgahs. Ka isgadus, ta ari schogahd, til ko preefsch seemaes-swehtkeem sawu floblu beidsu un behrus us mahjahm atlaidu un preezigahs swehtkus it jauki un lustigi ar eglites dedsinaschanu un Deewa luhgschanu biju pawadijis, tad tuhdat pehz swehtkeem dewohs us Kreewu-semi prohjam. Gan nu aif Dinaburgahs wehl kahdas 200 werstes aifzeloju un atpakal biju greefees; tad tomehr taifnibu sakohst, nekur man tahdi stiki un niki nenahza preefschah la peemineeta Dinaburgah, lai gan ihju laiku, prohsti weenu deenu un nakti ween schah pilsehtah pawadiju. Turpu brauzohst man nemas ne-isnahza laiks schah uslawetees, tilai jaunah brangah Dinaburgahs jeh skaidrahi sakohst: Peterburgahs stanzija, kahdas 1 1/2 stundas bij jagaida, lihds kamehr pa dselsu-zetu wareja tahlaki dohtees. Scho leelo un skaisito wafahli es nemas negribu aprakstih, tas buhtu tihri weltigs darbs, to iftates dabuhpats ar azim redseht, kad winam gadifees us Dinaburgu aibrauft, ko jaw dand Widsemneeki un Kurssemneeki ari labprahst dara. Ka Dinaburgah ir wairaf karmantschiku, par to neweens nebrihnofees wis, ja „weza Mahrtina“ lunga stahstus un raktus buhs wehra lizis, ko winjch no schahs pilsehtas jaw ir Mahjas weefim raktijis. Til ko no sawas atpakal zelofchanahs biju Dinaburgah eenahzis, tad ta leela aukstuma dehl eegahju tur kahdah wihnuft pee alus glahses fahilditees, bet nebiju jaw wehl 5 minutes fehdejis, kad ari kahds zits weefis ar alus pudeli rohkahs pee man eenahza un man pretim apfehdaht. Te us reisi bij diwi Kreewi ar kahrtim rohkahs pee mums klahst, kas usmudinajah, lai mehsh ar scheem us nandu lihds spehlejam. Wini paschi nu fahla spehleht, kur zits nu tuhli paspehleja, zits ar lihds 10 rub. winneja. Es sinams wina pulka nemas nemahsijohs, jodrihs ween nomaniju, ka schee wisi bija weeni un tee pascht karmantschiki, kas swefschineekus aplaupa. Bet drihs ween wini ar waru man usmahjajs, lai scheem lihds spehlejoht, bet kad to nedariju, tad wini mani isfmeedami, ka man nandahs ne-efohst, aifgahja prohjam. Dhtra deenah, tai 29ta Dezemberi, man nu bij daschadas eepirfchanahs, kas wifs labi isgahja, tilai tabaku pehrkohst schihds man neganti buhtu peekrahpis, ja zits draugs pee schihda swareem nebuhtu par meistari metees, kur mafs kohzina gabalinsch bij swarohs eelikt, lai pirzejus war peekrahpt. Redsi, zil gudri un stikoti ir schihdi! Wakarah, kad jaw wifu biju eegahdajees, tad lihds ar saweem draugeem Schneider un Berg ll., kas mani us dselsu-zeta stanziju pawadijah, wehl eegahju kahdah kneipe, kur mehsh

wisi trihs kohpa kahdu stundu uslawejamees, par daschadahm leetahm pahrrunadami. Te wairaf weefu nebij, ka weens swefschahs kungs, kas us sofahs fehdeja, diwi dantschu spehle-taji un weens mahjas fainneeka puika, bet tai azu-mirkli, kad swefschahs kungs peegahja pee bufetes sawu tehriau aifmakfahst, tad kahds noplifis schihds pee mums kambari eenahze, kurwi us rohkahm nesdams, kur mums sawu prezi peedahwaja un kad mehsh neko nepirfahm, tad apgreefdamees aifgahja prohjam. Til ko schihds bij pa durwim ahrah isgahjis, te ari peemineets kungs peenahza pee sawas eenemtas weetas, bet mums wiseem par brihnunu wina branga bebra zepure wairs nebij us sofahs, ta bij zita karmantschika nagohs eeflihdejusi. Nu bij mellefchana leela, ari schihdu pehzaf gan atweda, bet kas nu dohs zepures galu atrahst; jo schihds fptaudijahs un deewojahs, ka schis zepuri ne-efohst nehmis. Kas tur pehzaf isnahze, to nemahku teikt, jo man jaw bij laiks us machinu eet, lai waretu pa dselsu-zetu tahlaf brauft un ta mehsh wisi trihs brihnodamees scho kneipi pascha leela nemeera atstahdami aifgahjam prohjam. To nu gan drohschi war tizeht, ka kungs sawu zepuri paspehleja un tahs weera bij jauna zepure janopehrk, jo sagti jaw nebij pee rohkahs nokehrih un tadehl wisa wina stihdefschanahs bij gluschah par welki. — Redseet nu, ka eet Dinaburgah! Tadehl mihli lauzeneeki un tauteefchi, kas juhs us pilsehtahm brauzeet, fanemeet sawus peezus prahtus kohpa un turat azis labi wakah, tad pehzaf nebuhs jafschelohjajs, je tagad wifas malahs un kakti ir blehschu un gluhnetaju pilni, kas til us to iseer, kad kur kaut ko waretu noraut, Man wehl buhtu ari zits kas no Dinaburgahs ko peemineht, bet tad mans raktis paliktu par dand gasch, tadehl lai schoreis peeteek ar to paschu. Warbuht ta us preefschu wairaf raktischu. Sbrg.

Ro Reseknes puses. Krohgah fagahjuschahdu wairaf kaiminu kohpa un isdsehra daschu glahsiti fihwa. Pehz tam eenahza kahds schihds, kas staigaja lohpus pirkdams, no R. meestina. Schihds wiseem weefseem bijis pashtstams. Winsch usprahjis waj ne-efohst lohpi pahrdohdami. Zits teizis, ka ir, zits atkal, ka naw. Ta schihds palizis krohgah gulohst, teikdams, ka tagad wehl laiks, lai paleek lihds rihtam, tad warehs apfkatitees, un schihds sinams, fahla laika pasalis, wehlejees labaki eet guleht un ta tad aifgahjis pee meera. Bet dseh-raji schihdu labi pashtdami, fina, ka schihdam arweenu dand naudas klahst; farunajahs kohpa, ka wajagohst to kumofu peenemt. Nem schihdu nosit un aifnef us upi, pazehrt ledu un eebahsch nabadsinu upi un — tas beigts. Nu nodser behres itin brangahs — wifu deenu no weetas. 900 rublu atraduschahdu pee sawa laupijuma, war dsert! Behres beiguschahdu, wajjaga dalitees; bet fainneeks gribeja sawam puifim tahs pehnahs masaf doht, few ka fainneekam to leelako dattu nemdams. Puifis zel stihdi un faka: „Es tatschu pirmahs pa peeri eedemu un man lai masaka dala ka jums.“ Ta fahkash naidsh flepfawibas nodaritaju widu, lihds beidsohst fahla kantees. Puifis gahja pee teefahm un ta tad flepfawibah nahza gahfma. Ubi tika zeeti fanemti, un teefas preefschah westi ari neleeguschees. J. Graubinsch.

Ro Peterburgahs. Ka Kreewu „Peterburgahs awifes“ sino, tad preefsch Turku wangineeku apgehrtfchanahs tilfchohst aifdohti 1 1/2 miltona rublu.

— Muhfu pametums schini Turku-Kreewu karah efohst pawisam 81,122 fahelwji (trufschee, eewainotee u. t. pr.).

Kara sīnas.

Wīsu pirmā pasneegsim tahs lihds šchim atnahkufšas telegrafa sīnas.

Tai 7tā Janwari no Peterburgas. Rā no Šhipkas pa telegrafu teel sīnohts, tad tai 4tā Janwari gwardijas jahtneeku pulki un generala Karzowa jahtneeku pulki sem generala Skobolewa I. wadišchanas eegahja Filipopelē. Turki, Filipopeles pilskēhtu atstahdami, bija aisdēdšīnajušči Bulgaru bohdes; muhsu kara-pulki eenahkufšči apdsehja uguni.

— Turku Šhipkas armiju šawangojohit muhseju rohkās nahja: 32.000 Turki, 93 leelgabali un 10 karohgi; tee ziti Turki atkahpjahs us Jamboli puši, wīfas preelšch usturas derigas leetas fadēdšīnadami. Serwers- un Namiks-Bašča ir dehl pameera-norunašchanas pee leelfirsta wiršwadona nonahkufšči. — Muhfu kara-pulki bes kawefchanahs dohdahs us preelšchu. — Serbi Nīšču eenēmdami eeguwa dauds leelgabalus un kara mantas. Muhfu dragoni ispohtijuschi dšelszjelu, kas no Filipopeles wēd us Jamboli (lai Turkeem atkahpšchanahs tīktu kaweta). Tai 3ščā Janwari generalis Strukowš usbruka Tironowas stanžijai; Turki pahrbijuschees aishēga. Wīsi Turku raksti un telegrafa apparats nahja muhsu rohkās. Mums tīkai weens saldatš tīka eewainohts. — Pee Tširpanes Donas kasati eeguwa 200 wesumus, 1000 leelohpus, 300 aunus un pee tam šawangojā 8 Turkus. Mums weens wīhš krita un weens tīka eewainohts.

— Tai 8tā Janwari no Peterburgas. Rā no Kasanlikas pa telegrafu teel sīnohts, tad generalis Skobolewš II. no metees eelšch Hermanli pehz tam, kad 40 stundu laikā bija 82 werstes garu zelu nostāigajis un par maso Balkanu pahri gahjis. — Turku waldibas weetneeki Serwers, Namiks, Feriks, Kefnabs, Liwa un Osmans-Bašča tai 5tā Janwari nonahja eelšch Hermanli, kur wīni us leelfirsta Nikolaja Nikolajewiščha pawehli tīka gohda pilni fanemti un us Kasanliku aishwaditi. Kasanlikā wīnus šagaida tai 7tā Janwari

Filipopelē tīka pehz šihwas zihnišchanahs usnemta; muhsu pamētums naw leels. Turku armija ir diwi datās dalita un muhseji wīneem dšenahs palak. Kahdi 40 batatoni (tabori) Turku dewahs us Dermenderi un tīl pat dauds sem Suleimana-Baščas wadišchanas tai 3ščā Janwari isgahja zaur Filipopeli, us Adrianopeli dohdamees. Tai 4tā Janwari Sliwna tīka eenemta un pehz tam muhseji (kahdi pulki) dewahs us Kornabadu. Suleimans-Bašča aiseedams pawehleja wīsu fadēdšīnaht un ismihžinaht. — Tatar-Basarščhika ir pawīsam islaupita un pusei nodedšīnata. Tee tumā buhdamee žemi ir nopohstīti. Eelšch Sliwnas ir Bulgaru pilskēhtas dala nopohstīta. Filipopeli muhseji no ispohtīšchanas pašargaja, to eenēmdami, eekam Turki to bija dabujuschi ispohtīht.

— Tahs lihds šchim atnahkufšas telegrafa sīnas pasneeguschi, ari kahdus wahrdus šazisim wīspahri par kara-notikumeem šhini jaunā gadā. Kreewu awise „Рѣск. Ив.“ raksta tā: Kad muhsu kara-pulki bija Sofiju un Slatizu eenehmuschi un Turku Šhipkas armiju (32.000) bija šawangojuschi, tad wīni isgahjuschā nedekā stipri ween šahka eenaidneekem palak dšīhtees. Muhfu kara-pulki isgahja isleelas un masas Škeres upes apgabala un is Jantras upes eeleijahm, dohdamees Tapolnizas, Lundsčas un Marizas eeleijās.

Generala Gurko preelšchpulki, kas eenaidneeku šīprahs šlanstēs eenehma pee tā nošaukteem „Trajana wahrteem“ un tad nometahs pee šchōfejās, kas wēd no Sofijas us Filipopeli, kahdas 18 werstes no Tatar-Basarščhikas, lamehr kahds nodatās pulks tureja Somakowu eenemtu; generala Karzowa preelšchpulki šahweja Filipopelē; generala Radezki preelšchpulki pa datāi nogahjuschi lihds pilskēhtahm Čski-Sagrai un Tširjanai, gar šchōfeju, kas wēd no Sliwnas us Filipopeli, pa datāi lihds Tironwai (tur Filipopeles-Adrianopeles dšelszjelsch šaweenojahs ar dšelszjelu, kas wēd us Jamboli) un lihds Hermanli, kas 10 werstes no Tironwas un 65 werstes no Adrianopeles; beidsot generala Delingshausena preelšchpulki nonahkufšči pee Twardizas, Balkana deenwidus palalnes. Tee zaur Šhipkas armijas šawangošchanu atlikufšchee Turku pulki dohdahs zaur Lundsčas un Marizas eeleijahm us Adrianopeli. Eenaidneeki isturahs meerigi un ir weetneekus šuh-tijuschi pee muhsu wirškomandēera dehl pameera norunašchanas.

Šchee panahkumi ir tee augli no ta isdohmajuma, ko muhsu armijas wirškomandēeris pehz Plewnas eenemšchanas bija šastahdijis preelšch tahiakteem kara-darbeem. Pehz šchi isdohmajuma bija wīsupirms leelais Balkans no diwahm pufšchm eeguhstams, prohti no Etropole-Sofijas un no Trajanes-Šhipkas pufes. No pirmahs pufes generala Gurko pulkeem, kas zaur 3ščō gwardijas diwīšiju un 9to armijas kara-špehku bija pawairoti, bija jastrahda, un no ohtras pufes generalis Radezki, kuru pulki ari bija pawairoti; generalis Karzowš dewahs us Trajana puši.

Kad generala Gurko kara-pulki tai 19tā Dežemberi par Balkanu bija pahrgahjuschi un usbrukšchanu eesahka, tad generalis Karzowš tai 21mā Dežemberi dabuja to pawehli, lai Turku Šhipkas armijai usbrukhoht. Kad par pirmēem kalneem bija pahrgahjuschi, tad generalis Radezki isfuhtija diwus pulkus, sem generala Skobolewa un firsta Swiatopolt-Mirski wadišchanas, lai pa šahnu zešeem eedami usbrukhoht Turku šlanstehm pee Šhipkas. Tai 25tā Dežemberi, pašchōs seemas-šwehtkōs, šafneedsa, pa šahnu zešeem eedami, kalna galus šīpram šalam šahstohit; firsts Mirski nonahja lihds Selzo un Skobolewš lihds Karadschaj; deenu pehz tam wakara pulki nonahja lihds Gusowai, rihta pulki lihds Žmetli; tai 27tā Dežemberi firsts Mirski pirmāis šafneedsa Šhipkas šlanstēs un usnehma šihwu zihnišchanohs; zaur to šawu weetu ustu-redams, lihds ohtrā deenā Skobolewš atnahja. Tai 28tā Dežemberi generalis Radezki dabuja šīnu, ka wīna isfuhtiteem kara-pulkeem brangi weizees un pats ap pulkstien 11 preelšch pufdeenas usbruka Turkeem no preelščas; pulkstien pufžel peezōs wīfa Turku armija padewahs, šawus kara-eerohtš hūs nodohdami.

Turku Šhipkas armijai, kā tas wehlaš israhbijahs, bija 32.000 saldatu ar 93 leelgabaleem. Muhfu pamētums bija 5.484 kara-wīhri, no kureem krituschi 19 wiršneeki un 1103 saldati un 116 wiršneeki un 4246 saldati eewainoti.

Reluhkodami us šihwo seemas laiku muhsu duhšchigee karēiwji nepalika uswaretās šlanstēs, bet dewahs naigi us preelšchu. Generalis Gurko dewahs us Petritšewu, Žhtimanu un Somakowu un dšenaja eenaidneekus; tai 30tā Dežemberi generala Wetaminowa kara-pulki pehz šihwas zihnišchanahs eenehma Somakowu un tai pašchā deenā eenaidneeku šīprahs šlanstēs pee Trajana wahrteem zauri laudami dewahs us

Zatar-Basarſchiku. Generalis Karzowſ ewehrodams, ka Turki pee Balkana deenwidus palalnehm fawas ſkantes pee Kofnijas un Klifuras atſtahojt, to ewehrodams wiſſch dewahs uſ Filipopeli, to wiſſch tai 4ta Janwari eenehma. Beidſoht ari generala Madegſki pulki bija ahtri uſ preekſchu dewuſchees; tai nakti no 2tra uſ 3ſcho Janwari Maſlawas dragonu regimente uſnehma pahdrohſchu iſluhloſchanu, Tirnowas ſaweenoſchanas ſtanziu apluhlodami, un iſpohſtija dſelſezela fleedes un telegrafu. Ohtra deena trihs eſladrones no ſchihſ paſchas regimentes uſbruka paſchai ſtanzijai un iſdſina tohs tur buhdamohs 300 Turku ſaldatus un 5000 apbrunotohs Turku eedſihwotajus, pee kam muhſu dragoni eeguwa 6 leelgabalus un weenu dſelſezela tiſtu. Tai 5ta Janwari generala Skobolewa II. preekſchpulki ſaſneedſa Tirnowu un tai 6ta Janwari ſaſneedſa Hermanli, 65 werſtes no Adrianopeles.

Kad nu muhſu kara-pulki wiſſur til ahtri uſ preekſchu gahja, tad ari muhſeji dauds promiantes un kara mantas eeguwa, jo pahſteigtee Turku ſaldati un Turku eedſihwotaji nebija ahtruma ſpehjuſchi fawus krahjumus paglabahjt jeb tahtaki aiſweſt. Muhſejeem ari tagad tas labums, ka karalauks aiſzeltſ aiſ Balkana kalneem, tur laiſs dauds mihligaks un til breeſmigi nefalſt un neputina, ka uſ kalneem.

Turki atſihdami, ka muhſu uſwaredameem kara-ſpehkeem newar preti ſtahtees, ſahluſchi ar ſaweem kara-lugeem trauzeht daſchas pilſeſhtas uſ Krimas puſſaſas. Tai 30ta Dezemberi wini apſchaidija Cipatoriju, 1ma Janwari — Feodoſiju un 2tra Janwari — Anapu. (Pahr ſcho apſchaidiſchanu jaw tilam ſinojuſchi).

Ari Serbu kara-pulki ir ar ſaweem kara-darbeem brangus panahlumus ſaſneeguſchi. Wini eenehma Niſchas zeetohſkni un pehz tam dewahs uſ Nowo-Baſaru, Semnizu un Briſhtinu, tas ir uſ deenwidus wakara puſi, lai waretu eeguht dſelſezelu, kas no Mitrowijas wed uſ Soloniku. Tee jiti Serbu pulki ſaweenojabs ar generala Gurko pulkeem un palika pa datai eelſch Sofijas pilſeſhtas, pa datai uſnehmuſchi jaunus darbus Sofijas pilſeſhtas deenwidus puſe.

Rumeneeſchi tura Widinas pilſeſhtu eeflehtu. — Ta rakſta augſcham mineta Kreemu awiſe.

— Tahtak par kara-notikumeem runadami waram wehl ſchahdas telegrafa ſinas paſneegt:

Tai 7ta Janwari no Kaſanlikas teel ſinohts, ka generalis Gurko weenu datu no Turku armijas eedſinis Deſpotodagas kalnös. Turki paſaudeja 49 leelgabalus un wineem wiſu maſak 4000 kriuſcho un wairak neta 3000 tika ſawangoti. Turki iſkleedeti ſahla behgt. Wineem zelſch tagad aiſnemts, pa turu wini waretu pa Chaſkioju dohtees uſ Adrianopeli. Keewu kara-pulki, kas ar iſtu waronu garu jihnijufchees un 6 deenu laika 150 werſtes bija nogahjuſchi, tuhlit eenaidneekem uſbruka, tiſlihdſ ka ar wineem fatilabs. Trihs deenas jihnijabs. Muhſu pametums bija kahdi 500 kareiwju. Muhſeji ne-apſtahdamees Turkeem dſenabs palat.

— Kad generalis Skobolewa II. bija Semenli, Tirnowu, Giterli un Hermanli eenehmis un tur ſaldatu pulkus preekſch apſargafchanas eeligis, tad wiſſch uſ wiſahm puſehm iſſuh-tija kara-pulkus, no kureem weens nonahja tai 6ta Janwari eelſch Muſtaſas-Paſchas pilſeſhtas.

— Tai 8ta Janwari no Kaſanlikas: Generalis Strukowſ iſ Muſtaſas-Paſchas ſino, ka Adrianopeli ir leelas iſbailes,

kas arweenu paleel leelakas. Adrianopeles gubernators un Turku kara-pulki ir iſ Adrianopeles aiſbehguſchi, bet eepreeſchu pulwera-krahjumus gairä ſpehruſchi. Bijis tahds trohlfnis, ka to juhdschu tahtuma warejuſchi dſirdeht. Ugungrehti un nelahrtiba iſzehlahs Adrianopelē. Peezi Adrianopelneeki, pee daſchadahm tautibahm peederebami, nonahja pee generala Strukowa wiau luhgdami, lai uſ Adrianopeli ſteidſotees un tur kahribu par jaunu eegrohſoht.

— Pahr to telegrafa ſinas nupat iſſuma peemineto generala Gurko ſlaweno kara-panahlumu waram paſneegt tagad jo plaſchakas ſinas. Muhſu armijas wirskomandeeris, leelſirts Nikolajs Nikolajewiſchſ atſuhlijis iſ Kaſanlikas ſchahdu ſinu:

Kad generalis Gurko tai 3ſcha Janwari weenu datu no Turku armijas bija no Kadikiojas un Miranli aiſdſinis uſ Dormenderi un tai 4ta Janwari pee Dormenderes Turkeem uſbruzis un tai 5ta Janwari atkal pee Belaſtizas un Kara-gatſchas uſbruzis, tad wiſſch beidſoht Turkus pawifam eedſina Deſpotodagas kalnös aiſ Enikiojas un Laſlowas. Turki paſaudeja (tas jaw telegrafa ſinas peeminehts) 49 leelgabalus un kriuſcho wineem wiſu maſak buhs 4000. Sawangoti tika dauds wairak neta 3000. Turki leela ſajulſchana aiſbehga pa maſeem zelineem kalnös. Uſ Adrianopeli wini newar tilt, jo zelſch uſ tureenu wineem ir no muhſejeem aiſnemts.

Generalis Gurko ſino, ka ſchis ſlawenais kara-panahlums, to trihs deenas jihnidamees panahluſchi, japeeſchke grafa Schuwalowa ſingribai, duhſchibai, nepeekuſibai un iſweizibai, ka ari generala Dandewiles un Krasnowa duhſchibai un weiklai iſrihloſchanai, un generalis Gurko neſin deesgan wahrdus atraſt, ar kureem mineto generalu nopelnus waretu peenahlami flaweht. Zapat wiſſch lohti uſteiz kara-pulku apbrihnojamu pazeefchanohs un duhſchigu iſtureſchanohs. Seſchu deenu laika kara-pulki, beſ ka meera-deenu buhtu turejuſchi, nogahja 150 werſtes, pee kam wineem bija pa diwi gruhtahm kalna zela-weetahm pahri ja-eet, prohti Welareles un Trojanowi-Worota (Drajana wahrtu) zela-weetas. Scho zelu noſtaigajuſchi wini tuhdaſ dewahs kauſchana un jihnijabs beſ atpuhſchanabs trihs deenas no weetas, no rihta agruma lihds wehlam wakaram, pa nakti uſ kaujas-lauka palikdami. Muhſu pametums wehl naw ſklaidri ſinams, bet buhs kahdi 500, ſtarp kureem 5 wirneeki kriuſchi, 15 wirneeki eewainoti un 3 wirneeki ſadauſiti, leelgabalu lohdehm garam ſkreijoht. Kahjineeki tai 6ta Janwari dewahs ſingri uſ preekſchu, eenaidneekus dſenadami, un prohti weena data dewahs no Belaſtizas uſ Emizioju, bet ohtra data no Stanimalas dewahs gar Nareſchinas upi uſ preekſchu. Swor-dijas jahneeki tai nakti uſ 6to Janwari palika eelſch Iſchatakas un no rihta tai 6ta Janwari dewahs pa ſchoſeju tahtaki uſ Chaſkioju. Jaw tai 5ta Janwari wini ſtahjabs ar Skobolewa II. jahneekem ſaweenoſchana. Generala Skobolewa I. jahneeki tika tai 6ta Janwari no Stanimalas ſuhititi uſ Katenliku.

Pahr Adrianopeli runajoht mums japeemin, ka muhſeji efoht Adrianopelē jaw eegahjuſchi. Kad plaſchakas ſinas buhs peenahluſchabs, tad ari ſaweem laſtajeem tahs paſneegſim.

— Tahtaki par kara-notikumeem runajoht mums wehl kahdas ſinas japeeleel, lai gan tahs taiſni uſ Kreemu-Turku kara

darbeem neshmejahs, tad tomehr ar scho karu stahw safarâ.
 — Râ no Atheses teel sinohs, tad Durku pawalste Tesali-
 jâ, fur Greeki dschw, ir iszehlfchees nemeeri. Tee Tesali-
 jas eedshwotaji (Greeki), kas us Greekiju bija aishewgufchi
 un tur drohschibas deht usturejahs, ir tagad atpafal dewu-
 fchees us Tesaliju, lai waretu nemeerneeku pulkeem peebee-
 drotees. Ari no Makedonijas naht sinas, ka tur daschds ap-
 gabalds bijufe sadurschanahs starp Turkeem un kristigeem ne-
 meerneekeem.

— Us Kretas falas tureenas kristigeem noturejufchi fapulzi,
 fur nospreedufchi aishuhtit pee Kreewijas Keisara fuhtraus,
 kas lai uswahreschanahm laimi wehlejoht un Keisaru luhdsoht,
 ka Kretas falas kristigeem tiltu eewehroti pee meera noderescha-
 nas ar Turziju.

Ahrsemes sinas.

No Italijas. Italijas jaunais lehninsch Humberts I.
 tai 7to Janwari apshwehrejâs parlamentes preekschâ waldischa-
 nas likums. Ewehrestiba flân tâ: „Es swehru preeksch
 Deewa un tautas ustizibu waldischanas likumeem, lehnina
 waru leetah pehz pastahwofcheem likumeem, apshlohs katram
 taisnibu pehz wina teefibas, man weenigais zela-rahbitajs
 buhs tehwijas lablahschanahs un gohds!“ Kad lehninsch fawu
 swehrestibu beidsa, tad senatori un tautas-weetneeki swehreja
 lehninam fawu pawalstineeku swehrestibu. Pehz tam lehninsch
 preekschâ lasija fawu trohna runa, is kuras kahdus wahrdus
 schê usshimesim.

„Es juhrohs stiprinahs,“ tâ lehninsch fawâ trohna runâ
 teiza, „atdohht dschwotchanai fawas teefibas. Walsts noslum-
 schanu par lehnina Aftwabinataju (Wiktoru Emanuelu) redse-
 dams esmu pahrlcezinahs no pawalstineeku weenprahdigas tu-
 reschanahs pee mana tehwa lehnina trohna un tas dohd
 man un manai laulatai draudseni apmeerinaschanu, kas muh-
 fu mihioto behlinu pehz fawa tehwa tehwa preekschimes
 audsinahs. Wisas Ciropas un winas augsto walbineeku lihds-
 juschana mums ari bija leela apmeerinaschana. Schi lihds-
 juschana stiprina muhju pahrlcezinaschanu, ka brihwa Italija
 ir par apdrohschinaschanu meeram un muhfu laiku brihw-
 prahdigem zenteeneem. Juhfu (prohti senatoru un tautas-weet-
 neeku) usdewums nu ir, walsti un tautu us scho stahwolli
 ustureht. Italija sinajufe mana augsta tehwa prahtu faprawst.
 Mans tehwa nefad naw peekufis mani mahzidams, ka brihw-
 prahdigu cetarsijumu usturechana un ispildischana dohd pil-
 nigu drohschibu pret wisahm breefmahm. Ta ir mana na-
 ma tijiba! Tas buhs mans fpehke; parlamente man buhs
 walihdsiga, ihstu weenprahdibu un tehwijas mihlestitibu fawâ
 firdi turedama. Mana weeniga gohdlahriba buhs ta, lai is-
 pelnitohs to slawu, ka esmu fawom tehwa lihdsigs.“

Trohna runa tika ar leelu labpatifschanu usnemta.

Likumi un nosazijumi

par pagasta waldischanu un polizeju Kurjemes gubernâ. Scho
 likumu krahhumu Kurjemes Gubernatora kunga P. v. Lielienfeld
 usdewumâ un ispildams Kurjemes Gubernas Pahrwaldes pawehli,
 fastahdjis un Latweeschu waloda apgabdjais G. Mather's, Kur-
 jemes Gubernas-Dultotajs pr. Latweeschu walodas un Tipografijas
 Inspektors.

Schi jauna grahmata, kas pagahjufcha gada beigâs tika kau-
 dis laista, ir mums Latweescheem deesgan eewehrojama, tapehz
 kahdus wahrdus par to schê fazisim. Grahmatas apgabdatajs
 un fastahditajs grahmatas preekschwahredds fata tâ:

Muhfu Augsta Kunga un Keisara waldischanas laika, ap
 schi simtenu festo gada desmitu, Kreewijas Walsts attihstibas
 wehsture eefahlahs eewehrojams laimets, kura swehtigi augti ir
 Baltijas gubernahm, tamihds ari Kursemet, par labu nahu-
 schi. Eewehrojamas un swarigas pahrgrohifschanas un pahla-
 boschanas ir wisâ Walsti notikuschas, un ari mums ihpafchi ir
 weens likums pehz ohtra dohts, zaur lo muhfu lablahschanahs
 alafsch jo wairak ir pahrlabota, us plafschakeem pamateem nodi-
 binata. Pee rahdeem ihpafcheem likumeem japeeskaita: 1) Pa-
 fes- un pahrrastifschanahs-likumi no 9. Julija 1863, zaur kureem
 Baltijas semneekem pilna personiska brihwiba atfal kuwa
 atdohhta; 2) Agrar-likumi no 20. Septembra 1863, zaur kureem
 flausiba kuwa atzelta, mahju isrentschana nodibinata un mahju
 eemantoschana par ihpafschumu atwehleta, un 3) Pagasta-likumi
 no 19. Februara 1866, lihds ar „Lablahschanahs-likumeem“ no
 11. Junija 1866 un „Instrukzija par magafines- un pagasta
 lahdes waldischanu,“ zaur lo pagasteem kuwa peeschkirta pasch-
 waldbiba us teem plafschakeem pamateem.

Bet lihds ar scho nupat mineto teefbu pagasta waldehm kuwa
 leela atbildiba un dauds peenahkumu waldischanas un polizejas
 sinâ uslitti, kuras kahrtigi ispildit pagasta amata-wihreem, kas
 ne alafsch ar tahdahm amata-darifschanahm eepafinufchees un ap-
 radufchees, naw wis weegli. To atfildams un lai wisur ween-
 lihdsigu amata kohpschana waretu eewest, Kurjemes Gubernatora
 kungs, P. von Liliensfeld's, 1870. gadâ zaur Kurjemes Komis-
 siju semneeku leetas wisas pagasta waldes apgabdjais ar waija-
 dsigahm grahmatahm, farafsteem un pahrlateem pehz augscham
 minetas „Instrukzijas,“ un — tad pagasta waldes no aprinkâ-
 teefahm bija rewideretas — tad minsch tahm wehl patâ isstai-
 droja un lika pee firds, ka jauno likumu nosazijumi ruhpiigi is-
 pildami.

Eewehrojami ir tee wahrdi, ar kureem Gubernatora kungs
 tohs schi noluhka deht tanis jo leelatds pagastds fapulzetus pa-
 gasta amata-wihrus un kuri Latweeschu waloda kuwa preekschâ
 lasiti. Tee flân tâ:

„Katras leetas eefahlums ir gruhst un tam stahjabs kawekti
 zekâ. Lehti ir prohtams, ka lautpagasti un wina amata-wihri
 ne wis tuhdalix un pilnigi tohs zetis un noluhkus, kas zaur
 jauno nodibinaschanu ir fastahiti un nodohmati, fpehja atrast un
 atfihit. Pirmais laika ir daudskahrtigas nomaldischanahs, ne-
 kahrtibas, pat pahrlahpschanas padaritas, kas ziteem pagasta
 lohjekteem dewa eemeflu us daudskahrtigahm fuhdsibahm. Lai
 nu schahdas nefahrtibas un pahrlahpschanas turpat pehz eefeh-
 schanas waretu nowehrst, het it ihpafchi lai pagasta mantu un
 naudâ fpehtu pasargah no ischaherschanas un lai tahs kahrtigai
 pahraudsbai kustu padohstas, tad ir apstiprinata ihpafcha instrul-
 zija par pagasta waldes amata-darifschanahm, par rehkinumeem
 un magafines waldischanu pagastds; tamihds ari zaur Komissju
 semneeku leetas tahs pee schihs instrukzijas peederofchas grah-
 matas un pahrfstati ir drukati, eeseeti un wisahm pagasta wal-
 dehm peefuhititi.“

„Lai tahs daudskahrtigas fuhdsibas par nefahrtigu un nerit-
 tigu galwas-naudu un zitu nodohschanu isdalifschanu pagastds
 kustu nowehrstas, kureem schini sinâ lihds schim flaidri likumu
 nosazijumi nebija ja-eewehro, tad General-gubernatoram ir ee-
 sneegti preekschlikumi, kahdâ wihse galwas-naudas un zitu no-
 dohschonu isdalifschana pagastds kahrtigi un taisni buhtu isda-
 rama.“

„Bes tam us General-gubernatora pawehli ir fastahdita instrul-
 zija, ta pagasta amata-wihri ir zetami; tad ta buhs eewesta,
 tad — ta zerams — ari fuhdsibahm par nefahrtibu pee wehle-
 schanahm tiks gals padarits.“

„Bet wis schee likumu nosazijumi un preekschlikumi par amata-
 darifschanahm, rehkinumeem, pagasta magafinehm, galwas-naudas
 isdalifschanu un kahrtibu pee wehleschanahm, shmejahs tilai us
 ahrigahm buhschanahm, us ahrigeem darbeem; leetas kohdols pa-
 stahw eefsch tam, ka katrs fawus pagasta peenahkumus labprah
 ispilda un ar mihlestitibu dsenahs pehz pagasta lablahschanahs,
 jo pagasta ihsta lablahschanahs atlez un ari war atlehht no pa-
 gasteem pascheem un no wina weetneekem un aistahwjeem.“

„Es esmu schê atnahzis, gribedams patâ apleejinatees, zil tahju

tee ne fen laistee nofajijumi par amata-darischānāhm, par pagasta naudas rehkinnumeem un magastnehm ir eewesti un tā saloht dšihwibu peenehmufchi. Es zeru pilnigi, la Subs, lautpagastu weetneeki un aistahwiji, ščai jaunai labrtibai, ščihm jaunāhm hūbščanāhm dohseet atdšihwinadamu garu, la Subs nopeetni dšihfitees peh; pagasta labklasčanahs un zaur to pee-rahdišēet, la Subs efat zeenigi to teešbu, to Augstais Kungs un Keisars Wiščhebligis Jums dahwinajis."

Tanī mebrā, tā semneeku laiziga attihštiba bija peenehmufehs un pa dafai zaur jaunājeem nodibināščanās-likumeem peenehmahs, un tā ščee likumi ari zitas sadšihwes nodatas un zitas sadšihwes labrtas aishēma, — tanī mebrā zehlahs wajadšiba peh; wehl ziteem likumeem, ihpašči preeščh mušču gubernāhm. Tahdi likumi un likumu nofajijumi tad ari — tā ščihš grahmatas pahrstats rabda — it ahtri weens peh; ohtra laisti, bet, tapat tā tee agraf isdohštee likumi un instruzijas, wišwairaf bija nodrukati gubernāš awišeš daschadšs gada-gahjumšs un pa tam ari bija daudšlabrt pahrgrohšiti un pawairoti.

Lehti šaprohšams, tā ari jau pat šatram teefu šinatibā mah-žitam wišram nenahzāhs weegli, ar wišēem ščēem istaišteem likumu nofajijumeem pilnigi galā tikt, un la tas pawišam ne-eešpehjamšs bija uš ihfu laitu zelteem pagasta amata-wihreem, kam tik daudš to amatu peenabhumu usdohši, kuras tikai iš mineteem likumeem ihsti war atšiht. Un tomehr taitna waldbi un teefāščana šohiti leelā mebrā atlez no tam, tā amata-wihri pašihšt likumus, it tā atkal no ohtras pušeš ustiziba pret teefā-ščanā un waldbibu tikai tad ihsti war zeltees, šad šatram ir ee-špehjamšs likumus pašihšt un šaprašt.

Tadehšt tad to šwarigato likumu un nofajijumu šatrahjumšs peh; labrtas un zil ween eešpehjamšs pilnigš, lihds ar wišēem pahrgrohšijumeem un iššlaidrojumeem, bija nezeefšami wajadšiga leeta wišpahrigi, bet ihpašču un wišpirms preeščh usraugu teefahm, pagasta amata-wihreem un muiščas-polizejahm. Tahdšs likumu krahjumšs tē nu ir šastahdihts un uš Kuršemes gubernāš Pahrwaldes pawehli no 20. Mai 1877 Nr. 1379 ari Latweešču

walodā isdohšs, peh; tam šad tas Wahzu walodā jaw 1876tā gadā išanja."

Tā rasta grahmatas apgahdatais un šastahditais; mehs no šawas pušeš wehl peelittum to wehščanohšs, tā ari preeščh Wiščemes gubernāš tahda grahmata tikt apgahdata; bet šamehr Wiščemneekem šawas pašču grahmatas naw, tad wineem gan derehs augščam mineto grahmatu („likumi un nofajijumi“) eegahdatees, jo tee nofajijumi, šas tikai uš Kuršemes gubernu šihmejahs, ir ihpašči apšihmeti.

Par eewehroščanā.

Teem zeenigeem Mahjas weefa paštelletajeem, šas wehl šawu ekšemplari naw dabujufchi, par šinu, ša wiši apštelletee awišču numuri beš šawefčanahs teek iššubtiti, bet laiks aiseet, lihds usdohšahs ad-refeš grahmatā eerakšta un tahs nodruka, tad tikai war iššubtiht; turklaht wehl dašči tik nepilnigi šawu adreš ušrakštijufchi, ša peh; tahs gruhiti nah-šahs paštelletee ekšemplari iššelleht. Katrs, šas paštel-lejis, ari dabuhs, jo šawefčanahs tikai notikufe zaur wehlu paštellesčanu.

Ernst Plates,

Mahjas weefa ihpaščneekš un redaktors.

— Norahdijums pahreprehmiju biletu winne-šteem buhs nahkofšā numurā.

Atbilde.

J. K. — E. Por benefiži warāw pašnoht, ša tā buhs ščo šwehtdeemu. Iščšohšt išrahditas diwi jaunās litgas ar šuplejšm šreemu, šatwee-šču un šgaunu walodā. Peh; tam ehnu teateris un balie. Redakcija.

Atbildebams redaktors Ernst Plates.

Sludinaščanās.

No Rigas pilšehtas šassa-koleģiuma tiks tā pils-šehitai peederiga Pahrbaugawā apatšč pilšehtas muiščas Daines, Daines dšelšzela štanžijas tu-šunā atrašamāhs Grehnbosa ar šahm turklaht peederigahm šemehm, šas pašahw iš:

3,16 pušraw. auglu un šatnu-dahra,
181,58 " šbrumu,
287,76 " plawu,
727,51 " ganibu un purwu,
63,28 " nederigas šemeš,

tā tad pawišam šahdas 1263,29 pušraw, no 23. April 1878 šahloht uš 24 weenpašat ohtra nahlo-ščēem gadeem, šas ir lihds 23. April 1902 išrenteta. Tee, tuzi wehšletohs ščohšs šemeš-gabalus uš renti nemt, teel zaur ščo ušajinatī, atnahšt tai uš 12, 19, un 26. Janwar 1878 par ohtru reišt noliktā i-fohliščanās-terminā ap pulktē 12 pušdeenā, bet lai-šus jaw eešpreeščh dehl nolihgumu zauriatiščanās un paratiščanās, tā ari pagedretahs drohščibās šagahdaščanās deht peeteittees pilšehtas šassa-kole-ģiuma šanžeļā. 1

Rigā rahštī, 20. Dezember 1877.

Šad šas ščējeenas šuščas mahjas gruntineela i-šehws Mahz; šehin ir nomiris un wiša noweh-leta šestamēte pašat palikušēem mantineekem i-šdalama, tad teel wiši ušajinatī, šam šahdas prašč-ščanās heb malkaščanās pee tā Mahz; šehina peederuma buhtu, 3 mehnešču laitā no apatščrahštitas deenas šahloht, t. i. lihds 2. April š. g. pee ščē-jeenes teefas usdohštees. Wehšlakti neweens wairš ne-šišs šlawštis, bet ar parahnu šlehpeseem peh; šikuma išdaribš.

Aulataina pagasta teefā, tai 2. Janw. 1878.
Preeščhščhetaja weetā: J. Bredis.

Gruntš-gabalš,

šahdas 34 bešetinas leelš, šas atrohdašš Riņštas gubernā Maštras apriņki, ir lehti pahrohšams. Klahštalas šinas šelšč-Rigā Muhlū-eelā Nr. 7, 3 trepeš aught, tai namā, šur Mešeru ante atrohdašš.

Kahds šauššaimneehibā šapratigš kreens

muiščas-šungs,

šas Wahzu, Latweešču un šreemu walodu labt ša-šproht un war labas leezibās-šihmes ušrahdiht, teel preeščh šahdas leelatas muiščas Wiščēšlas gubernā mehlešs. Klahštalas šinas zaur wehštuli uš adrešt: Bolwa pr. Romestaln un Lettin. 4

Grandneeki

un šabs šaleš war weetu dabušt šaltēmalmuiščā Šigulbas draudšē.

! Šimbāščas!

Šaba pee širgus plaišča preeščh širzejeem pa rohtu atrohdamā leelā dohde ar šihšeri un pa-šgradu ir tagad išibrejama. Šapešēizahšs pee mah-šas ihpaščneezes, A. Kunter, tai pašā namā. 3

Tais Wiščēšlas gubernižā, Luženes apriņki buh-šdamās muiščas Bolwā, Alešsandropolē un Bal-šenawā ir 6

300 jaunweetas

(Neušassenštelent) uš 6 brihwādeem dabušamas. Šahs muiščas atrohnašs pee paščahm Wiščemes roh-šehšahm un winahm rohbeščahs lohpa ar Kubahnes, Šaun-Šulbenes, Wej-Šulbenes, Štohmerēenes, Littenes, Annas un Mahlupes muišču. No Ri-štenes muiščas ir lihds Bolwai 17 weršēš. Tee šontraktes nolihgumi, šahdā wišē minetahs jaun-šweetas teel nodohštas, ir pee Bolwas un šaltēna-šas muiščas waldbiās dabušami šinah; tapat Šaun-Šulbenes muiščas waldbiā Šulbenes šasniž-šdraudšē un šeeššalna Dšolu muiščas waldbiā šee-ššalna šasniž. dr. išdohš wišas wajadšigahs šinas.

Breedes zeefuršchi

teel širkti pee Š. Šoeggingera, Rigā Nikolai-eelā Nr. 41.

Nadeem un draugeem zaur šāho tā behdū šina, ša tai 27. Dezember 1877 paglabājam Dpetalna šapōš

Šišt Riants, dšim. Štripp.

Dšili apbehdināhtš šaulats draugs, iščēetri dehli un diwi meitas.

!! Amaližai !!

Šuhtu wehštules šančmu; bet ahtrali tahs par pišnigahm ne-atišihštū, eekam Šuhtu pišnigu wahrdū nešimu; peešuhšt man šawu adrešt; warbuht la Šuhtu wehščanohšs išpildišču, waj nu ar wahrdēem heb ar darbeem.

Št. Šahnis.

Dahrsneks

uš Imo Merz un šemes šahraštš uš 23ščo April ar labahm leezibās šihmehm, war weetu dabušt Dšol muiščā, šeeššaln draudšē, Šehju kreisē. Ša-špešēizahšs pee muiščas waldbišanās. 2

Kreetuš šapratigš dahrsneekš war weetu dabušt šolwas muiščā, adreše pahr šomesšalnū un Littenū. 3

Šehnu-šohla.

Mahžiba manā preeščh-šohlā, šas bešernuš šaini preeščh gimnaššuma šagatawo, eefahšlābs 12. Jan-šar. Kreemu waloda teel tahdā mebrā mahžita, tā šohlneeki ari preeščh Kreemu Aleššander-gimna-ššuma apatščehahm šašehm dešgan mahžijufšēes. Šaunu šohlneeku peeteiščanohšs, beš šohlās mah-žibahm, eš nemu šatnā deenā preti šeterburgas Ah-šrigā Šohlu-eelā N 14. P. Bredis. 1

Linu-dšijas preekšč aufšanas, pakulu-dšijas preekšč aufšanas

par fabriku zeneem,

ihstenošs Angļu koka-wilnas deegus

preekšč aufšanas, wišās pērvēs un musturōs, tā ari druktus deegus wišōs musturōs pārdohd par ihpašči lehteem zeneem

P. Zerchendorff,

Kalku- un Šķuhnu-eelu stuhri Nr. 13.

Zaur raksteem pastelletas prezēs teek pehž wehlešanas istelletas.

Romani un beedra damf-sahgu dširawās

Algezeemā ir wišōs waijadšigōs leelumōs dabujami par mehrenahm zenahm egļu
brahka dehli un plankas tā ari sauša nomatu-malka. Tuwatas šinas turpat
un fantohri Pašē eelā Nr. 2.

G. Pirwika un beedra maščinu-fabrika

Rigā Romanowkā Nr. 51.

ihpašči taiša:

turbīnūs (dširawu uhdenš-ratus) pehž atšihtahm sistemahm preekšč wišada uh-
denš-straujuma un krituma, ar apgalwotu strahdašanas pelnu no 75 procentehm.

Ar šihš fabrilas tašiteem turbineem strahda — Pleškawas gubernā, Dšrowas aprinki, A. Ehn
lungu dširawās eekšč Puskli 2 gabali, un pa weenam D. Ehn l. Boršutā, Klare l. Pochowā, Trul
l. Grifšinā, G. Pawat l. Dšrowā, G. Kabeļi l. pee Dšrowas, — Wobsemē J. Ehn l. Maluē,
Dindon pumuišā Beshwinē, Strasdin pumuišā Beshwinē, barons Kampenhausen Umurgā, T. Helb
l. Dawid-dširawās — Kownas gubernā firsts Karifškins Šaun-Šaharōs.

**Wišadas malsšanas, sahgesšanas un elas-
dširawas, pumjus un uhdenš eetaišes;**

tapat ari wišadas maščiņes teek preekšč išlahpišanas
preti ņemtas.

Kahda pumuišā

30 weršes no Witebštas un 5 weršes no šahbas
dšelszela-stanzijas attahlu, teek išrenteta. Šlawas
išdohd šahbūs 3000 pubūs feena par gadu; buhwes-
tohtu un bešfinamas malkas ir papēpilnam deegam.
Klaštatas šinas Peterb. Uhr-Rigā, mašā Kaleju-
eelā Nr. 5, Wohžeha namā, ee-eeššana zaur wah-
teem pašā dibinā, 1 trepi augstī, runajams no
pulkst. 8 lihōš 9 no rihta.

Beshwinēs muišā

diwas lohpmuišas

us renti išdohdamas, weena no 187 un ohtra
no 307 puhrweetahm aramas semes. 3

Pawakaras beedribas pilna šapulze

šweht. tai 22. Janwar š. g. pulkst. 10 no riht.
Deenas lahtiba: gada rehtinu preekščā liššana,
reekščneezibas wehlešana un šomitejas zelšana;
šeburu lahties ušrahdamas. Preekščneeziba.

Zuhrmanu šamanas

ir lehti pārdohdamas Peterb. Uhr-Rigā Meera-
eelā (Friedenstr.) № 7, pee fedleneela Treu.

Angļu aufšamohs

bohmwilnas deegus

un Wahžitas merino wilnas dšijas, tā ari ga-
ras un tihras šchledru linu dšijas pa fabrikas ženu
un ar galwofšanu pārdohd magasiņē pee Gulbja
Rigā Kalku-eelā № 19. 6

Augstgrahdigus

guano superfosfatus un Leopoldshalles Kali-mehflus

sem Rigas politehnikuma išmellesšanas-stanzijas
kontroles pēebahwa pee tagadeja branga seemas-
zela, lehtakas aišwelešanas dehli preekšč attah-
lateem apgabaleem 3

Biegler un beedris,

Rigā Kalku-eelā Nr. 6, preti bahrinu namam.

Par šinu semlohpjeem.

Lehti pārdohdama ir ihpašču eemeļu dehli šmulša
un laba 3

muišča

Šelaterinoflawas gubernijā itin tuwu pee weentas
Kuršt-Šarkowo-Šowas dšelszela stanzijas, uš
Mius upes, tilai 30 weršes no Laganrog pilshe-
tas ar 1000 dešetinahm semes, no šuras 900 de-
šetinas strahdajamas un 100 dešet. eekšč pšawahm,
abhoku un šatnu dahšjeem, tā ari muiščas pleki
šastahm, ar tahm tur pēederigahm dšihwojamahm un
šaimneezibas ehtahm. Seme ir wišlabata, melna
mahla preekščā kweešču semes un teek weena data
šatrus pēži gadi weenu gadu tā labalahs plawas
un ganību weetā bruhketa, tā tad waretu wišu plawu
par strahdajamu semi pārwehst, jo lauku mehšlo-
šana tur newar tapt bruhketa, zaur tam til pār-
šahrtigu aufššanu panahstu. Šhpaščas eemē-
šanas ir ari no Mius upes, šura Šowas juhrā
eegahšchahs un tamdeht ir gauschi bagata ar lee-
lahm un dahrgahm juhras šiwim. Uš pīrjeju weh-
lešanas waretu ari ta pate seme mašalās datās
tapt pārdohta, tā ari inventars eekšč raga-loh-
peem, širgem un strahdajameem ribkeem šašahwe-
dams. Klaštatas šinas pee muiščas ihpaščneela
šats-rakhta lunga Denišenko Polije-eelā Laganrog
pilshehtā. Wehštulu adrese: Статерому совѣта,
г-ну Денисенко Полицейск. ул. въ г. Таганрогъ.

!!25 rubl. šudr.!!

pateiz. algas

šohla Pofendorfa Dšol m. šaimneekš Peter
Preede tam, šas winam šehž pēerahdiht to tai
26. Dežemb. pag. g. pee Pofendorfa krogga nošagto
šragu, 6 gadi wežs, kapij-bruhnā špalwā, krešpes
uš labo pušt, un trihs šahjas baltas, tilai laba
preekšč-šahja nebij balta, šibmite pēerē un uš kreiso
purnu baltuminišch, wehrtiba bij 125 rbl. Šama-
nahm šatrā puše bij 3 dšelsu meemes, bruhnā pērwē,
lohke kīršč-bruhns ar mišina šahjahm un ahdas
aišjuhgu.

Pofendorfā, Umurgas dr., tai 30. Dežember 1877.

Ar atkaufšanu štrihweris: J. Mešter's.

Tai nakti no 30. uš 31. Dežember pag. g. ir
Raugur Daniels mahjas rentineekam no šjala iš-
šagts melns šrags ar wišu eejuhgu wibešā augumā,
6½ gadus wežs, wehrtiba ar wišahm leetahm 100
rbl.; krešpes uš kreiso pušt, šamanas bija bruhni
pērwetas un baltas ilks ar štriteem pēegreestās,
šreifa šleeze ar ratu dšelsi un laba ar šamanu dšelsi
šalta. Šas šcho šagumu ušrahdiht, šas dabuhs

25 rbl. pateizibas algu

pee Raugur m. Daniels rentn. M. Treštin, Wal-
meeras dr.

No žensures atwehlehts. Rigā, 13. Janwar 1878.

Drišehts un dabujams pee bišču- un grahmatu-driketaja Ernst Plates, Rigā pee Pēhtera šasnijas.

No polijejas atwehlehts.

Redsthwais weests.

(Statees Nr. 1.)

Bander gaspascha runoja no dehla, kurfch winai drihs zaur nahwi tapis atrauts un peemineja to wehl ir pat tagad ar aisgrahbtu mahtes firdi.

„Lai paleek, mamin!“ fauja papus. „Kas sin, waj winfch ar' nebuhtu warbuht beidsot tahds pats wehja grabbellis tapis, la Juris!“

Nu bija Waldrika reisa kaunigi azis us semi nodurt, jo ar Zuri ne-apshmeja it neko zitu, la muhsu draugu Waldriki.

„Bet waj tad juhs, papa, ari sinat, la Juris ir pateescham tahds wehja grabbellis tapis, la juhs dohmajat?“ fajija Fridrike. Schi waizafchana fasilbija muhsu komandantu wairak, neta ta glahse pilna ar wezo wihnu, kuru winfch nupat istufschojis bija, gribedams fawu newilfchu nosarfchanu apfleht. Schini prafschana wareja wehl jaunibas draudsibu eeraudsiht, kura, la winam rahdijahs, nebija wis wehl pagalam isdifuje. Til jauka prafschana, kura pahr til jaukahn luhpahm un ar til mihsu, firdi aisgrahbdamu balfi nahja, bija Waldrikim medus, ar kuru winfch tahs ruhktahs sahles wareja par faldahm padariht, un kuras Bander lungs winam leela mehrā dewa baudiht.

Banders stahstija tagad, lai fawu sreedumu waretu peerahdht, un Waldriki la par teefaskungu tai leeta eewehledams, Waldrika pascha dschwesgahjumu no schuhpta lihds pat wina kara-eeschanai tehwsufemes deht. „Ja schis sehns,“ ta Bander fawu stahstu pamahjidams beidsa, „uniwersitetē buhtu ko labu mahjjees, tad winfch nebuhtu saldatōs gahjis. Nebuhtu winfch par saldatu tapis, tad winfch fehdetu tagad kaut kur par teefas padohmneeku, kara padohmneeku, kanzelejas padohmneeku, pilspadohmneeku jeb zitu tahdu; winam buhtu tagad fawa laba maife un istifschana.“

„Es nesinu waj winfch uniwersitetē ir ar' tschallis bijis; bet to til es sinu, la winfch no laba prahta gahja preefch swehtas leetas upuretees.“

„Ko tu te ar fawu swehto leetu nokulees.“ fauja Bander lungs. „Kur tad te ir tas swehtums, es labpraht gribetu sinah? Franzuschi ir aisdihiti. Nu ja! bet swehta walstiba lihds schim wehl neredseta un nedfirdeta, warbuht la wina ir pee dewineem welneem aifgahjufe. Bezahs nodofschanas ir us pagaidu laikeem peepaturetas un jaunās wehl flahst eewestas. Nolahdetohs Anglus laifch ar fawahm prezehm atkal pee mums eefschā, la papreefchu, un nemas par tam nebehda, kad mehš, swehtee Wahzi, par swehteem nabageem paleekam. Beidsama gada turgū gahja wifs atkal it flahbani. Ministerei ehb un dsch atkal, un dara atkal la wineem patihkhs; andeli wini nefaproht; lauj fabrikahm bankroti spehleht un tad nepalihds neko, wifs ir atkal pa wejam un wehl jo fliktaki. Ja kahda gohdiga dwehsele, kura to leetu labafi faproht, fawu knabli aidara un zitu dschmu grib uswillt — te spunde muhsu gohdigo dwehfeli tuhlin tumschajā kambari eefschā, zet no amata nohfi, pahrklauschina winu un spihite la ween proht un peeleeek dumpineeku wahrdu! Meiten, es tew faku, zeet klufu, jo no tam tu neta nefajehds!“

No schihš forunas Waldrikis manija, la wezais Bander wehl arween tas pats dschtrais ehrotais zilwels bija, us kura tomehr it neta un us nekahdu wihfi newareja launotees.

Kad nu schini stihda, starp tehwu un meitu, Waldrikim fawš sreedums bija ja-iffaka, tad muhsu komandants bija til gudrs un isweizigs, la winfch pirms Bander lungam taisnibu dewa, la winfch swehtaja leeta ne-efohst wis alojees un la schi leeta ari wina patifschanu wis nepelnoht, prohti tamdeht, la pehz kara beigahm winam nebija wis isdewees weetu dabuht. Nu tas klawa wina faprafchanai par gohdu peerehinahts. Bet tad negribedams pats fewi pasudinahst, wajadseja winam ari fawai aifrunatajai taisnibu doht, prohti par labo firdi, ar kuru Juris par to ta fawuko swehto leetu bija upuretees.

„Es jaw manu gan!“ fauja wezais. „Komandanta lungs ir gudrs, istohp wifseem, pahrgreesch ahbolu dimās dakās un dohd katram par kumofam.“

„Ne, Bander lungs, juhsu Juris maldijahs, ja winfch ir maldijees, tapat la dauds tuhstfōschī ziti Wahzu wihri, un la par prohwi es pats. Ari es gahju kara deht Wahzijas atswabinaschanas un atstahju ar' it wifu. Muhsu armijas, to paschi sineet, bija nefehzigas. Tautai wajadseja kahjas zeltees un few paschai palihdssetees, tamdeht la muhsu armijas mums palihdsset nefehja im newareja. Tur tad nu newajadseja rehinaht, montu un asini upureht deht Wahzijas gohda un muhsu waldineeka trohna glahbschanas. To mehš efam darijuschi. Tagad mehš gribam pateizibu gaidiht. Muhsu labalee walstewihri jaw ari newar burt un pasudufcho paradihfi ar kahdu burwja gudribu tuhlin atkal atpakal atjaukt. Es fawu fohli nenofschelōju wis!“

„Gohds,“ teiza Bander lungs ar dschu pallanifchanohs, „komandanta lungs, gohds jums peederahs, jo tahdu la juhs, es wehl nekur ne-efmu atradis. Wifī fcho karu tilai lahdu un noschello, la fawas asinis parwelki ir tezinajuschī — un juhs ween til ne! Bet mums birgereem, semmeekem, kohpmaneeem un fabrikanteem naw wis ihsti patihkami zaurus 9 gadus muhsu naudinū laifht un meera laifōs tahdu kara-fpehku ustureht.“

Wina nepasifschana bija jaw pabeigta, pirms winfch to dohmaja. Bander gaspascha, lehni un smalki wehtidama feewa, kura mas runaja un dauds dohmaja, bija pee galda, til ko Waldrika balfi fadschduse, fahlfufe dohmās Waldrika behrna isflatu ar schi pee galda fehdedama komandanta isflatu falihdfinahst — un bija wifu pasinufe. Waldrika ehromohst isflats, kad Bander no wehja grabbelta Zura runaja, wareja to, ko wina dohmaja, tilai apstiprinaht. Domehr no pasifschanas wina neteiza ne ziteem, nedf ari Waldrikim ne weena wahrda. La wina mehdsā arweenu dariht. Netweenas feewinas nebija pilsehtina tahdas, warbuht ari wifā pasaulē, kura fawas dohmas ta us mehli notureht waretu, la wina. Wina kahwa wifseem eek un runahst, la til ween kuzam runahst gribajahs; wina klausijahs, falihdfinaja, un tad no wifā beidsot fawu gala sreedumu nolehma. Wina tamdeht ari sinaja tai namā dauds wairak, neta wifī ziti un waldbija nemanohst wifu mahjas buhfschanu bes dauds wahrdeem, pat muhsu ugunigais wezis, winas wihre, kurfch winai wifwairak pallausija, bes la pats no tam ko manitu. Ka Waldrikis flehpahs, tas bija winas brijums. To wina gribaja klufu zeesdama isdibinaht.

Bet muhsu Waldrikim nebija us tam nekahda eemesla, fawu

wahrdu flehjt, bet winsch gaidija tikai isdewigu laiku un gribeja familiju pahrsteigt. Kad winu wakarâ pee tehjas luhdſa, winsch ne-atrada bes Fridrikes it neweena istabâ. Wina bija nulai no apmekleſšanas pahrnakufe un nolika ſawu ſchali. Waldriks peegahja winai klagt.

„Jaunkundse“ winsch fazija, „man wehl peenaklâhs jums ſirfnigi par tam pateikt, ka juhs manu draugu Waldriki tik duhschigi aistahwejat!“

„Komandanta lungs, — juhs winu pasihsteet?“

„Winsch daudsreis no jums dohmaja, bet tomehr ne tik dauds, kâ juhs to pelnat.“

„Winsch ir muhsu namâ usaudsinahs. Tomehr drufjin nepateizigi ir tas no wina gan darihts, ka winsch nu no mums prohjam buhdams, muhs wehl it nekad naw apmeklejis. Waj winsch labi uswedahs, waj winsch tohp zeenihis?“

„Bahr winu newar ſuhdsetees. Neweenam naw tik dauds pahr winu ſuhdsetees, kâ jums, jaunkundse!“

„Tad winam wajaga labam zilwekam buht, man naw nekâs ar winu darams.“

„Bet winsch jaw wehl ir, kâ es sinu, juhsu parahdneeks!“

„Winsch man naw neneeka parahdâ.“

„Bet winsch runaja no zela naudâs, kura winam toreis wajadsiga bijuse, kad winsch gribejis armija eestahtees, un kuru wina pehrminderis winam ne-efoht dewis.“

„Es jaw winam to netapinaju, bet dewu.“

„Waj tad winsch jums ir tamdeht masal parahdâ, tauteete?“

„Bee ſchi wahrda Fridrike winu it nopeetni uskatiija. Winai ſahla gairma aust, un noſarka winu pasihdama.“

„Tas newar buht!“ wina ſauza preezigi pahrsteigta.

„Tatschu, mihta Fridrike, kad es juhs tâ drihſtu ſaukt — al! to ſkaiſto „tu“ es nedrihſtu wairs mutê nemt — parahdneeks, grehziineeks stahw preeſch jums! Beedohdat juhs winam! Ja, kad winsch to buhtu agraki ſinajis, ko winsch tagad ſin, winsch weenas reisas weetâ buhtu jaw tuhſtoſchu reisu us Herbesheimi atnahjis.“ — Winsch panehma winas rohku un to nobutſchoja.

Tai paschâ azumirli eeahja Bander gaspascha. Fridrike ſteidsahs winai preti. Waj juhs ſinat, mamir, kâ ſcho komandanta lungu ſauz?“

Bander gaspaschas waigs bija kâ ar ſahrtu ſarkanumu pahrlaets. Wina ſozija lehni ſmeedamahs: „Suri Waldriki!“

„Kâ, mamir, juhs to ſinajat un zeetat klusu?“ fazija Fridrike, kura no ſawas pahrsteigšanas wehl arween bija aigrabhta, un tagad brango, ſkaiſto karewi walſtimundeerâ ar bijuſcho bailigo ſkohlâs puiku ſalihdsinaja, fazija: „Ja, pateejcham, tas winsch ir! Kur tad manas azis jel bija? Tê jaw winam wehl ir ta rehte pee kreisahs azs, kuru winsch krihtoht dabuja, kad winsch man weenu bumbeeri dahsâ no wiſu augſtala kohlâ rahwa. Waj juhs to wehl ſinat?“

„Al, kâ nu es to lai nesinatu! Waldriks fazija, un butſchoja ſawai bijuſchaj, zeenijamai audſchu mahtei rohku, luhdſa ari winai peedohjchannu, ka winsch likumigôs pilngadôs tildams winus ne weenreis nebija apmeklejis. Winsch apgalwojo, ka tas ne-efoht wis nepateiziba bijuse, jo winsch efoht daudsreis ar zeenidamu pateizibu us ſcho namu atpakal dohmajis, neds weeglprahtiba neds weenaldisiba — bet winsch pats nesinoht, kas winam galwâ gulejis, ka winsch nekad ne-efoht eedrihſtejees us Herbesheimi nahkt.“

„Warbuht gan tas pats,“ atbildeja lehni Bander gaspascha,

kas nomiruschogs garus aistur, us teem kautineem winu behdigas zilwejibas atpakal ſlatitees! Juhs bijat Herbesheimê bahrenis, un kâ bahrenis, bes tehwa un mahtes, turklast ſweſchineeks. To mehs newarejam nekad no juhsu atminas isdsehſt. Nelahdas preezigas behrnibas peeminas juhs us ſcho pilſſehtu atpakal neslubinaja, kura wairak juhsu ſkohlâs neta tehwa-pilſſehta bija. Tilkibſ ka juhs bijat jaunellis, wihrs tapuſchi, juhs jutatees wiſu laimigaki neta juhs pee mums buhtu warejuſchi buht.“

Waldriks ſlatijahs afarainahm azim us runataju. „Al, juhs eſat wehl arweenu mana zitreiseja, deewbijhiga, mihta gudra mahte! Jums ir taiſniba. Bet tagad tomehr man Herbesheimi tâ patihl, kâ es to nemas nebiju zerejis; un es ſaku, ka tikai mana tagadeja komandanta weeta pee tam palihſ, kâ ſchi weetina man tê ſahk atkal patikt. Buhtu es jel ahtraki atnahjis! Waj juhs man dohſeet ſawâ ſirdi atkal manas audſchu dehla teesibas atpakal?“

Bander gaspascha newareja us ſcho waizajumu atbildeht, jo Bander lungs ahtri eeahja un apſehdahs tuhlin pee tehjas galda. Kad nu Fridrike winam isſkaidroja, kas tas par weefi efoht, winsch ſarahwahs, ſneedsa tad no nejaufchi komandantam ſawu rohku preti un tad fazija: „Eſat no manim ſweizinati, Waldrika lungs! Bijat mas ſuikelis, un eſat man tagad pawisam par galwu pahraugufchi. Waldrika lungs, jeb warbuht Waldrika leelklungs? Waj juhs eſat muishneeku ſahrtâ?“

„Ne!“

„Un ta bante tur knohpu zaurumâ, waj ta neko nenosihme?“

„Ta nosihme, ka es ar ſawu rohti eenaidneeku ſkanſti usnehmu, un tſchetras ſturmeſchannas atſitu atpakal.“

„Apſehdisimees, dſerſim! Fridrike, apdeeni muhs! Bullu karamantas eeguwat? Kâ stahw ar naudâs leetahm?“

Waldriks raustiija ſmeedamees plezus, pee tam atbildebam: „Bet mehs negahjam karâ eeguſchannas pehz, bet tehwuſemes deht, ka wina nepaliktu Franzijai par laupijumu.“

„Smuki, smuki! es mihtu tahdas dohmas, un tas ir ar labi, ka ari pee tuhſchahm kulehm tehwiu tâ mihto. Un juhsu tehwa kapitaliſch ir us labahm un drohſchahm intreſehm noguldihts?“

Waldriks noſarka un teiza turklast ſmeedamees: „Es eſmu drohſchs, winsch man wairs nepasudihſ!“

Tik ko bija pilſſehtinâ ſinams tapis, kas tas komendantê efoht, tad wina wejee pasibſtamee atkal ſapulzejahs ap winu. Waldriki luhdſa wiſas ballês, pat wiſu bagataſajâs familijâs, un wiſas ſchints ballês winsch bija wiſu labakais lihſbeedris, gohdigs, gudris patihlams ſtahſtitajs, ar mahziteem mahzihts, ar mahſſas draugeem mahſſimeeks; winsch ſihmeja labi, ſpehleja it jauki klaweeres, danzoja weegli, un kundſes un jaunkundſes teiza kâ ar weenu muti, ka Waldriks ſmukſ un mihtſch, bet tamdeht ari tohti bihtams jauns zilweks ſeeweeſchu ſirdim.

Bet tamdeht no Waldrika wajadsjeja bihtees, to neweena no muhsu jaunellehm newareja pa reisi ſaprast; waj winsch zaur ſawu gohdbihjigu uſtureſchannohs tahs breeſmas pawairojoh jeb pamasihoht — to winas nebuht newareja nolent.

ſchini gadâ ſwehtija Hermesheimê tohs tâ noſauktohs gawileſchannas — jeb nedſihwa weeſa behdu-ſwehtkus, turſch wijahm bruhtehm pilſſehtinâ tohti nemihlige putnis rahdijahs buht. Neweens ſkaidri nesinaja, kas ar ſcho ne-iprohtannu

weefi par ahki bija. Tikai tizeja, prohti teem bija tahda mahnu-
tiziba, ka tas esoht spohks, kuzsch katurreis pehz 100 gadeem
weenreis us Hermesheimas pilsehtu atmahloht, no pirmahs at-
wentes lihds beidsamai gada deenai sche palektoht, neweenu behr-
niu ne-aisteektoht, few wairaf bruhdes ismellejotees un tahm
beidsotht kallu rinkl apgreestohht.

No rihteem atrohn winas ar apgreestu galwu gultà nomi-
rufchas. Bet zaur ko schis' spohks no wiseem ziteem pasau-
les spohkeem isschkirotees, tas esoht, ka winasch nebuldurejo-
tees wis ka ziti gari ap eerasto garu stundu stary 11 un 12
nakti, bet staigajohht gaischa deenà apkahrt un zilweka is'kata,
tapat pehz mohdes gehrbts, ka wisi ziti semes zilweku dehli
wisur aiseijohht un eedraudsejotees. Schim weesim esoht nau-
das papilnam, un tas flittakais esoht, ka winasch, zita bruhhti
ne-atrasdams, pats par prezineeku metotees; nabaga meitinas ap-
buroht, lai tilai pehz tam, kad winasch meitenu galwas un fir-
dis ar sawu mihlestibu sajazis, winahm nakti waretu kallu
apgreest.

Neweens nesinaja pateikt, no kureenas schi teika zehlfeshs.
Mahzitaja basnizas grahmata lasija tilai triju jumprawu wahr-
dus, kuras 1720. gada bija nejauschi nomirufchas. Us lapas
malu tur bijn tilai tee wahredi peesihmeti: „Ar waigu us mu-
guru, ka preeksch 100 gadeem. Deews lai ir wina nabaga
dwechselem schehligs!“ Kaut nu gan schi peesihmeschana bas-
nizas grahmata nekahda peerahdischana nebija, ka tahda leeta
pateescham notikufe, tad tomehr wina peerahdija, ka warbuht
preeksch kahdeem 200 gadeem schahds stikis, schim, 1720ta
gada atgadijumam lihdsigs bija notizis, jo weza basnizas grah-
mata to peerahdija. Schehl, ka wezaku basnizas grahmatu
wairs nebija. Winas bija Spanijas mantofchanas karà zaur
uguns-grehtu nosudufchas.

Lai nu buhtu ka buhdams, schi teika wiseem bija pasih-
stama, katriis apgalwoja, ka ta esoht tilai johziga spohku un
wezu bahbu pasozina, un katriis ta dohmaja, bet tomehr gri-
beja sinahht, kas no schi stika isnahschohht, jo nu atwente bija
flahht. — Ari wezais pilsehtas mahzitajs, kuru daudsi tilai
tamdeht apmekleja, gribedami wezaja basnizas grahmata to ne-
saprachtamo weetu lasiht, runaja daudreis til ne-issprohtami,
kaut gan winasch zitadi lohti prahhtigs lungs bija. Zeb winasch
fazija: „Man nahht brihnumi, waj . . . bet es to tomehr
netizu;“ jeb: „lai Deews pasarga, ka man buhtu atkal tahdas
leetas basnizas grahmata ja-eerasta!“

Bet wisu netizigaki bija jaunee lungi. Pee schahdahm ru-
nahm wini bija bes gala lustigi. Jaunekles ari gan rahdi-
jajs stipras, bet winas tilai par tahdahm rahdijajs. Pasle-
peni ikklatra pateescham ta dohmaja: „Zuhs, jaunee lungi, wa-
reet labi smeetees; no juns tas spohks neprasa neds kalla neds
galwas, bet tas nu ir negehligi, no mums tas teel pagehrehts.“
Schahs teikas pateesibu neweens ta ne-apstiprinaja un neno-
grunteja, ka muhsu wezais pilsehtas mahzitajs. Winasch to
prata ta eegrohsiht, ka wisas kahsas preeksch pirmahs atwen-
tes tika noturetas; un kur nebija zeribas us drihsu appreze-
schanohs, tur tapat bruhhte, ka ari bruhhtgans nopuhlejajs zil
spehdami un waredami preeksch pirmahs atwentes wisu mih-
lestibu no firds issweest un isslauzihht.

Nu jaw ikkatriis warehs few isskaidroht, kahdas breefmas
flaistahs Herbesheimas jaunekles few dohmajajs, kad winas
pat pret sawu gribi jauno komendantu til flaihtu atrada.
Prohti winas baidijajs, ka winas sawu galwinu un prahhtu

pee komendanta ne-atstahhtu un nedshwais weefis winu kallus
ne-apgreestu. Tamdeht nu winahm war gan winu swehrestibu
peedohht, ar kuru winas apnehmahs pehz pirmahs atwentes ir
engeli, ja winasch no debesim nolaihtohs, wairaf nebuht nemih-
leht, ka zitu krittigu zilweku.

Man nu gan tas naw flaidri sinams, waj Fridrike ari
to paschu bija swehrejuse, ko zitas jaunekles Herbesheimè, bet
tas tilai ir sinams, ka wina pret Waldrike nemas nebija mih-
ligaka, ka pret ziteem, jo wina bija pret ikklatru mihliga.

Komandants nobshwoja scho wasaru Herbesheimè tapat
ka paradihje. Winasch bija, ta fakohht, atkal par familijas
lohzeeli usnemts tapis. Wina behrnibas buhschana fahlahs
sche atkal tapat ka agrati, til ar to staryibu, ka winasch few
tagad daudsi labaki jutahs, ka papreekschu un fauja Bander
lungu un gaspaschu atkal ka papreekschu par tehwu un mahhti.
Bander lungs winu daudreis gruntigi nostrohsteja, (ta fauje
Bander lungs to, kad winasch Waldrikim tikumibu gribeja
mahzihht un pee tam wisas sawas firdedohmas iskratija).
Bander gaspascha, kad komandants isgahja, aptuhloja arween,
ka winasch bija apgehrbees, ruhpejajs par drahnahm un we-
schu un ja winam kas truhka, tad lika wina to Waldrikim
tuhlin ustajihht, — it ka kad winasch buhtu atkal winas
audschu dehs un dewa winam katur mehnesi labatas naudu
preeksch sikhahm isdohschanahm — kaut gan muhsu Waldri-
kis tam preti sishwejahs. Ari stary Fridrike un winu, kaut
gan wini leeli tapuschu un weenu laiku pawisam nepasihstami
bija, eeradahs tomehr atkal winu behrniga fatilschanahs. Wini
ka toreis pakalpoja weens ohtram un ari nereti fastrihdejajs
ka toreis, un stary gohdbihjigo „juhs“ issprahga daudreis ne-
wilschus wezais „tu“, nebuht no mihlestibas un smalkuma,
bet wezais pasihstamais stihdus un pahrmeschanas „tu“.

Seewas un meitas Herbesheimè pluksteja gan ka ne ka par
komandanta buhschahu Banderana nama un weena raudsija oh-
trai ko jaunu un mihligu no winu starypas pasinoht. Jo
muhsu flaitahs Herbesheimetees it wisas dohmaja ta: Ne-
weens jauns wihreetis no diwdesmitastoneem gadeem un ne-
weens jauns feewetis no diwdesmit gadeem, ja wini it dee-
nas redsahs, newar tschetras nedetas apaksch weena nama jumta
lohpà dshwoht, bes ka winu firds fatarfeschanu dabutu.

Bet apaksch Bander lunga nama jumta nesinaja no firds
fatarfeschanas it neneeka. Wini wareja zaurahm deenahm
lohpà jeb schkirti buht un nesajuta it nebuht kur ihsten firds
atrohnahs. Ta leeta bija til ehromota, jo neweena azu us-
meschona, neweena kusteschanahs, neweens wahrdiasch jeb zita
kahda milestibas parahdischanahs, it neko zitu ne-issrahdija ka
tilai tihru mahfas un brahhtu un pirmejo agralo meitenes
un schna buhschahu winu starypa.

Wisu pirms buhtu us wisadu wihsi asprahhtiga Bander
gaspascha ko sa-ohdufe — feewahm ir eelsch tahm leetahm
leels ohschanas spehks, kuzsch wihreem pawisam truhst; —
bet wina nesa-ohda neneeka, un palika meeriga. Bander lungs
nebuht nedohmaja, ka tahdas leetas waretu apaksch wina nama
jumta notikt. Winasch pats sawa dshwibas laikà nebija to
few nekad prahhtà eenehmis, kas ta par tahdu leetu waretu
buht: „mihlestiba“ un waretu bihtees, ka wina meita waretu
traka palikt, tapat ka kahdu jaunu wihreeti wina flaituma
deht waretu mihleht.

Grandi un seedi.

Vahrdohs behrns.

Berlinē atgadijāhs fawads notikums, par furu tureenās awifes tā sino: Preeksch wairaf gadeem kahda atraitne bija tahdā nabadsibā nogrimufe, ka winai ar fawu rohlas-darbu waija-dseja usturu nopelniht preeksch fewim un fawas masas meitinas; bet rohlas-darbs mas pelnas atmēta, tā ka nabaga atraitnei bija lohli gruhāta istikšana. Kahds bagats lungs ar fawu gaspaschu, kam pascheem behrnu nebija, peefohlijahs atraitnei behrnu nopirkt, kas toreis bija gadu wezs, sinams ar likumu atlauschanu, prohti: wini peenemfchoht mineto behrninu par fawu audschu meitu un behrnina mahte dabuhn 1000 dahl-deru ar tahdu norunu, ka wina fawu behrninu nekad nedrihst apraudsht, nekad to redseht, bet aismirst, ka winai reis behrns bijis. Utraitne, lai gan ar leelahm firds-fahpehm, tomehr fawu behrninu nodewa un winai tas ari nebija janoschelo, jo audschu-wezaki behrninu lohli mihti istureja un tā peenah-jahs to audsinaja.

Behz wairaf gadeem notikahs, ka atraitne mantoja 6000 dahl-deru un tē winai jo stipraka ilgošchanahs radahs pehz fawa behrnina, tā ka wina fawu ilgošchanohs wairs newa-reja pahrguht. Bet audschu wezakee negrib pirkt behrnu at-dohht atpakat, bet lihds schim ir leeguschees mahtei laut ar fawu behrnu fatiltees.

Utraitnei, kas bija zerejuse fawu behrnu atpakat dabuht, ja pirkschanas naudu atdohfchoht, tagad mas preeka no fawa mantojuma.

Redsehs, kahdu spreedumu teefas spreedihs.

Taisus sohgis.

Kahds bagats Arabeetis atachma fawam nabaga kaiminam wina maso ihpaschumu, fazidams, ka tas winam peederohht. Gan nabaga Arabeetim bija dokumenti (leezibas-raksti), kas winu par ihpaschneeku apleezinaja; bet bagatais Arabeetis sinaja par naudu few uspirkt wiltus leezineekus, kas apleezinaja, ka bagatais esohht tas ihpaschneeks. Tā leeta nahza teefas preekschā. Bagatais, lai jo drohschaki waretu fawu prozest win-neht, flepeni aissuhstija sohgin par kukuli 500 dukatus. Abi nahza teefas preekschā. Sohgis nospreeda nabaga Arabeetim taisnibu.

„Man tatschu ir leezineeki,“ bagatais Arabeets eefanzahs, „kas apleezina manu taisnibu; manam pretineekam naw newena!“

„Winam ir 500 leezineeku,“ sohgis atteiza, rahdidams uf teem 500 dukateem, ko bagatais bija par kukuli suhtijis, un tā tad nabaga Arabeetis patureja fawu taisnibu.

Gudri strasdi.

Kahds dahrsneeks pastahsta no strasdeem schahdu atgadijumu: „Man,“ tā dahrsneeks stahsta, „reis dahrsā strahdajohht gadijāhs, ka strasds man peefstrehja un wairaf reisu it tuwu apkahrt strehja, it tā ko teikt gribedams, un tad aissstrehja prohjam. Behz kahda brihtina atstrehja ohtes strasds un tapat ap manu galwu wairaf reisu lidodams, aissstrehja prohjam. Es strasdam gahju palat, kur winšch aissstrehja. Un riktigi! leels runzis bija noschdees pee strasdu buhdinas, gri-

bedams few preeksch launaga jaunohs strasdinus is ligsdas is-fohpt. Es runzi sinams aisdinu. Naboga putnini redsedami, ka paschi breefmigo eenaidneeku nespēhi aistrenkt, bija pee zil-wefeem palihdsibu meklejuschi un tā tad bija pee manis pee-strehjuschi un man ap galwu lidinajuschees.“

Vadohmi.

Nebihstees no ta, kas tewi nemihle, bet bihstees no ta, kas tewi eenihst.

Ja tu gribi netikumus un wainas mekleht, tad tu wari tahs pats pee fewim atrast.

Ja tu weenu, ohtu un treschu reis apnemees un pahrlahp, tad zeturto reis pahrlahp un ne-apnemees.

Eenaidneeku starpā tu draugus ne-atradisi, bet draugu starpā eenaidneekus gan atradisi.

Ja tu gribi feewu prezeht, tad preze mihlestibu un newis mantu.

D. J—bs.

Grandini.

Mihlestiba ir jauka, isplaukufe puke, kuras smarshainds seedinds bitite paslehpjāhs; — ne-aissklar to weeglprahgtigi — ar aukstu rohku, jo tad fahpigs dselonš tewi eewainohs.

Mihlestiba ir selts, bet draudsiha ir dimants; abeem ir tahs dahrgakahs wehrtibas; nenizini un neneewa draugu, kad tas ar mihlestibu tew peekerahs, jo tad tu pasaudesi to dahrgalo mantu wirs semes.

Tikums ir swaigne, kuras stari patihkami un jauki spigulo; bet netikums ir tumfchee mahloni, kuri it latru azumirkli war pahrl spigulodamo tikuma swaigni pahrwiltees un to aptumfchoht; tapehz esi mohdrigs un spehzigis, ka netikuma mahloni tewi ne-aissklar, jo tad tu paliksi tumfchs un melns, un wairs nespihdesi.

Stuhla Zahnis.

Wogifteschanahs zaur weschas silumu.

Zil nelaimes ari zaur weschas silumeem war notikt, to peerahda schahds atgadijums. Kahda feewin Wahzija weschu masgadama eewainoja drufzin weenu rohku. Behz tam winai weschu eesilanoht, nahza drufku siluma wahti. Wakarā bija wisa rohla uspampusi un ohtā deenā schi nabaga feewina nomira. Drihsunā atfauktais ahrste ari nebija warejis lihdscht.

Istaidrojums.

Kahda meita pehz ilgala laika fateef fawu bruhrganu un to tā usruna:

„Wadst, Zangil! Tagad jaw trihs gadi pagahjuschi, kur tu sohlijees mani prezeht un wehl lihds schim ne-esi apprezejis. Kā lai to isprohtu?“

„Tairam buhschu toreis famelojis,“ Zangis meerigi atbildeja.

Istrehkinajums.

(St. Nr. 1: Usbewums.)

Wuika bija wezs 13 gadus.

Athilbedams redaltehs Ernst Plates.